

Utbildningsinspektion i Skogomeskolan grundskola F-6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, stödinsatser och bedömning av lärandet. En helhetsbedömning och motivering till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan

Skogomeskolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	73
Förskoleklass	16
Grundskola	148

Utbildningen vid Skogomeskolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt fritidshem. Vid skolan finns också förskola.

Skogomeskolan ligger i ett naturskönt område, där bostadsbebyggelsen huvudsakligen består av villor, radhus och flerfamiljshus med bostadsrätter.

Skolan är byggd 1976. Rektorn har sitt rum i förskolans lokaler, i en separat byggnad ett femtiotal meter från skolbyggnaden. Naturområdet närmast skolan används som rast- och lekmiljö men också för undervisningsändamål. Skogomeskolan tilldelades år 2002 utmärkelsen ”Göteborgs grönaste skolgård”.

Skogomeskolans pedagogiska personal är organiserad i tre vertikala arbetslag där olika åldersgrupper och verksamheter finns representerade. Skolan har två särskilda undervisningsgrupper med hela stadsdelen Backa som upptagningsområde.

Flertalet av Skogomeskolans elever fortsätter sin skolgång i årskurserna 7–9 på Brunnsboskolan. Under de senaste åren har ett växande antal sökt sig till en närliggande fristående skola, Fenestra Tuve/Backa, vilket skapat en viss oro för skolans framtid.

Genomförandet av inspektionen i Skogomeskolan

Skolverket sände den 27 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Skogomeskolan har bestått av undervisningsrådet Monica Gillenius och experten Leif Hagstrand. Besök i Skogomeskolan gjordes den 8 september 2004.

Skolverket kommer att följa upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

För stadsdelen upprättas även en stadsdelsrapport där stadsdelsövergripande förbättringsområden tas upp. Skolrapporten bör därför läsas ihop med stadsdelsrapporten.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Skogomeskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Skogomeskolan genomfördes intervjuer med rektorn, företrädare för den pedagogiska personalen, elever från förskoleklassen och samtliga årskurser samt föräldrarepresentanter i den lokala styrelsen för skolan. Lektioner besöktes i flertalet av klasserna liksom i skolans två särskilda undervisningsgrupper.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit Göteborgs kommuns eget kvalitetsarbete med balanserad resultatredovisning, kallat Balansen. I Balansen ingår regelbundna kvalitetsmätningar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

Arbetet vid Skogomeskolan sker utifrån grundläggande demokratiska värderingar. Såväl vid intervjutillfällena som vid verksamhetsbesöken visar eleverna en god förmåga att uttrycka sina åsikter och att lyssna till andra. De har också möjlighet att på olika sätt vara med och ta ansvar för olika delar av skolans verksamhet.

Eleverna känner sig trygga och det råder ett gott klimat såväl eleverna emellan som mellan elever och vuxna. Eleverna uttrycker sig mycket positivt om sina kamrater och om sin skola i allmänhet. De tycker att det är roligt att gå i skolan och att lära sig.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resultaten av arbetet med normer och värden på Skogomeskolan är gott. Eleverna upplever sin skolmiljö som mycket trygg, både fysiskt och psykosocialt. De ges också goda möjligheter till eget ansvarstagande för sin miljö.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

Enligt resultaten av de nationella proven i årskurs 5 läsåret 2003/2004 har så gott som samtliga elever i Skogomeskolan uppnått målen för ämnena svenska, engelska och matematik (svenska: 26 av totalt 28 elever; engelska: 25 av 28; matematik: 25 av 28). Bearbetningar av de nationella kursplanerna finns för förskoleklassen och årskurserna 1–3 i ämnena svenska och matematik. En motsvarande plan saknas för övriga årskurser och ämnen. Någon skriftlig redovisning av uppnådda resultat, utöver de nationella proven, finns inte. Enligt lärarna är det huvudsakligen i samband med gemensamma projekt som skriftliga utvärderingar görs.

Eleverna känner endast i begränsad omfattning till målen för den egna utbildningen. Detta framkommer såväl vid samtal med elever och lärare som vid lek-tionsbesök.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Skogomeskolan når goda resultat av det pedagogiska arbetet. Skolan bör dock utveckla rutinerna när det gäller att bedöma och dokumentera måluppfyllelsen i andra ämnen än svenska, engelska och matematik. Eleverna bör också få bättre kunskap om målen för utbildningen.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Skogomeskolan uttrycker såväl elever som personal med stor kraft att de trivs och har roligt på sin skola. Eleverna upplever sin skolmiljö som trygg. Eleverna säger dock att det ibland inte finns någon vuxen synlig på rasterna. Om något inträffar söker de sig till personalrummet. Väl etablerade kontakter finns mellan elever i de olika årskurserna bl.a. genom att de äldre eleverna fungerar som faddrar för de yngre. Bilden av Skogomeskolan som en trygg och trivsamt skola förstärks av föräldrarepresentanterna i den lokala styrelsen. Samma bild återfinns också i Balansen, där såväl elever som föräldrar bedömer skolan mycket positivt inte minst inom områdena trygghet och trivsel.

I Skogomeskolan har ett antal elever valts av sina kamrater till rollen som kamratstödjare med uppgift att rapportera om någon kamrat inte mår bra eller riskerar att utsättas för kränkande behandling. Skogomeskolan har också ett handlingsprogram för att förebygga och, vid behov, stoppa mobbning, våld och rasism. Som en del i programmet genomförs vid varje läsårsstart en enkätundersökning i alla klasser. Programmet utgår från idén att ett mobbningsärende bäst hanteras genom att mobbaren och mobbarens föräldrar inte kontaktas i ett första skede. Programmet tar inte upp vad som skall göras vid problem mellan

elever och vuxna. Varken elever eller lärare känner till att någon utsätts för mobbning eller annan kränkande behandling på skolan.

Skolan understryker behovet av fysiska aktiviteter. Skolgårdens utformning inbjuder till daglig rörelse och lek. Eleverna beskriver olika aktiviteter då de får möjlighet att röra sig, som exempelvis skoljogging och olika utflykter. I slutet av vårterminen genomfördes ett veckolångt projekt med rubriken ”OS i Skogome”.

Eleverna har via elevråd, klassråd och kostråd möjligheter att påverka sin vardagliga arbetsmiljö. De har också möjlighet att ingå i olika ansvarsgrupper för att underhålla de verksamheter som byggts upp inom skolans miljöprofil som exempelvis odling i växthus och på friland, kompostering samt djurhållning med höns och får.

Lektionsbesök och intervjuer visar på att eleverna endast i begränsad omfattning deltar i planeringen av undervisningen. Men exempel finns där eleverna i de högre årskurserna medverkar i beslut om vad som skall tas upp i de natur- och samhällsorienterande ämnena under läsåret. Ett annat exempel är när eleverna arbetar med beting, och därmed kan styra hur arbetet skall läggas upp över en period om t.ex. två veckor. Alla elever i årskurserna 4–6 skriver loggbok, där de bland annat fortlöpande utvärderar sitt eget arbete. I årskurserna 1–3 används olika metoder för att lära eleverna reflektera över sitt lärande.

I Skogomeskolan finns sedan den 1 januari 1998 en av stadsdelsnämnden i Backa inrättad lokal styrelse med föräldramajoritet. Se vidare avsnitt 5.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att eleverna i Skogomeskolan har en mycket god arbetsmiljö, då det gäller såväl den fysiska miljön som den psykosociala. Ett aktivt arbete bedrivs för att motverka kränkningar. Skolan har också tagit ansvar för att eleverna ges goda möjligheter till fysisk aktivitet.

Det finns en fungerande organisation med elevråd och klassråd för att ge eleverna möjlighet att påverka sin arbetsmiljö. Eleverna bör dock ges bättre möjligheter att tillsammans med läraren planera undervisningen.

Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling skall tydliggöra att berörda föräldrar skyndsamt skall få veta när något händer deras barn. Det bör också kompletteras med åtgärdsförslag vid kränkning mellan elev och vuxen.

Här skall noteras att det i arbetsordningen för den lokala styrelsen anges att densamma handhar uppgiften att bland annat upprätta ”program för att motverka alla former av trakasserier och mobbning”.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

Skogomeskolans arbete inom miljöprofilen beskrivs i skolans arbetsplan under rubriken "Miljö – Ekologi". Skolan anordnar varje höst en skördefest där råvaror utgörs av det som eleverna har odlat.

Regelbundna utvecklingssamtal genomförs. För en utveckling på detta område deltar skolan i en stadsdelsgemensam satsning med individuella utvecklingsplaner (IUP) och har under läsåret 2004/05 börjat arbeta enligt denna modell. I utvecklingsplanen behandlas särskilt områdena värdegrund, miljö, hälsa-rörelsekost samt svenska och matematik.

Det arbetssätt som dominerar vid inspektörernas besök i klasserna är att eleverna självständigt arbetar i sina tryckta arbetsböcker med olika typer av ifyllnadsövningar medan läraren går runt för att hjälpa dem som räcker upp handen. Några exempel där eleverna tränas i problemlösning och ett undersökande arbetssätt ses inte vid inspektionstillfället. I flertalet grupprum arbetar elever i mindre grupper, antingen utifrån en nivågruppering eller som möjlighet för dem som önskar en något lugnare miljö. Med något undantag råder ett gott arbetsklimat under lektionerna. Eleverna i årskurs 1 har flera av sina lektioner som halvklass i fritidshemmen, där fritidshemspersonalen svarar för undervisningen. Flera elever beskriver hur de använder datorerna i undervisningen genom att exempelvis söka information via Internet och att renskriva sina arbeten.

Skogomeskolan deltar i det s.k. PEAK-projektet som drivs gemensamt med skolorna i Backa stadsdel. PEAK-projektet syftar till att höja medvetandet hos eleverna och deras familjer när det gäller energiförbrukning. Ett projekt med entreprenörsskap i skolan planeras, där också föräldrarepresentanterna i den lokala styrelsen är engagerade.

Samverkan med kultur och arbetsliv liksom föreningsliv och närsamhället i övrigt sker i liten utsträckning.

Åtgärdsprogram upprättas enligt en gemensam mall där elevens förutsättningar och problem noggrant beskrivs och där kort- och långsiktiga mål ställs upp med uppgifter om ansvarsfördelning och tid för utvärdering.

För individuellt stöd finns, förutom de särskilda undervisningsgrupperna, en specialpedagog och tre elevassistenter.

I Skogomeskolan finns sedan flera år två särskilda undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd. Grupperna har hela stadsdelen Backa som upp-

tagningsområde och finansieras huvudsakligen via stadsdelscentrala medel. I den ena gruppen, kallad Svalan, finns fyra elever i årskurserna 1–3, och i den andra, kallad Korax, finns sex elever i årskurserna 4–6. En heltidstjänst som lärare är knuten till vardera gruppen. Därutöver finns elevassistenter i respektive grupp.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Skogomeskolan genom sin miljöprofil och genom medverkan i olika projekt bidrar till elevernas lust att lära. Det finns goda exempel på hur eleverna utvärderar sitt eget arbete. Undervisningen kan dock utvecklas så att eleverna i större utsträckning får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Skolans kontakter med kultur och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan bör utvecklas.

Här skall noteras att det i arbetsordningen för den lokala styrelsen anges att densamma handhar uppgiften ”samverkan med mottagande skolor och arbetslivet utanför skolan”.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskilds rättsäkerhet.

Sedan mars 2004 svarar rektorn ensam för ledningen sedan biträdande rektor blivit långtidssjukskriven och kanslistjänsten tills vidare tagits bort av ekonomiska skäl. Konsekvensen av detta är att rektorn nu beskriver sin arbetsbörda som orimligt stor och utan möjlighet att i önskad omfattning befinna sig ute i verksamheten och ta ansvar för den pedagogiska utvecklingen på skolan. Rektor håller sig dock förtrogen med verksamheten i stort genom kontinuerliga möten med ledningsgrupp, arbetslagsledare och elevvårdsteam. Lärare uttrycker vid intervju önskemål om att rektorn på ett tydligare sätt fungerar som pedagogisk ledare bl.a. genom att ansvara för att den lokala arbetsplanen utvecklas och att skolans resultat kontinuerligt följs upp och utvärderas. I övrigt är rektorn en uppskattad chef bland lärarna. Också eleverna uttrycker sig positivt, men säger samtidigt att de har liten kontakt med sin rektor. I en ledningsdeklaration, daterad augusti 2004, beskriver rektorn inriktningen för sitt ledarskap.

Som plan för verksamheten under innevarande läsår har fem områden kortfattat beskrivits under rubriken ”Vårt uppdrag läsåret 2004/2005”, bl.a. kvalitetsarbetet utifrån kommunens kvalitetsdialog, stadsdelens gemensamma mål för att förstärka 1–16-årsperspektivet och skolans eget miljöarbete. Därutöver har skolan sedan tidigare separata planer för bl.a. jämställdhet, miljö, internationisering, föräldrasamverkan och IT.

Tillsammans med Brunnsboskolan och Backaskolan utgör Skogomeskolan det s.k. Sydspåret i stadsdelen, som nyligen i samverkan genomfört projektet ”Progression och arbetslagsutveckling” med syfte att stimulera elevernas språkutveckling i svenska i ett 1–16-årsperspektiv. Projektet, som bl.a. resulterat i en idébank, fortsätter under detta läsår med fördjupning i ämnet svenska och språkutveckling.

Skogomeskolans kvalitetsredovisning för år 2003 utgörs av en redovisning av prioriterade mål utifrån kvalitetsdialogen i samverkan med Göteborgs stadskansli och Backas lokala skolplan, antagen av stadsdelsnämnden i Backa. De områden som fokuseras är arbetslagsutveckling-skolutveckling, rutiner för övergångar mellan skolor, individuella utvecklingsplaner och kompetensutveckling. Personal, elever och föräldrar har inte medverkat vid framtagandet av kvalitetsredovisningen.

Den lokala styrelsen vid Skogomeskolan, som tidigare omnämnts, har sin verksamhet reglerad i bestämmelser om självförvaltningsorgan i kommunallagen (7 kap. 18-22 §§) och förordningen om försöksverksamhet med lokala styrelser. Detta innebär för Skogomeskolan att ett antal uppgifter som enligt grundskoleförordning och Lpo 94 vilar på stadsdelsnämnden, alternativt rektorn, har överlåtit på den lokala styrelsen, där föräldrarna skall vara i majoritet. I stadsdelsnämndens arbetsordning för den lokala styrelsen preciseras vilka uppgifter som den lokala styrelsen har att fatta. Inspektörerna konstaterar, efter samtal med rektorn och föräldrarepresentanter i styrelsen samt genomgång av styrelsens mötesprotokoll från 2003 och 2004, att styrelsen inte har fattat några beslut inom något av de överlåtna områdena utan i praktiken överlåtit beslutsfattandet på rektorn.

Vid skolan finns två särskilda undervisningsgrupper, som tar emot elever från hela stadsdelen. Beslut om placering i grupperna fattas av rektorn i samråd med berörda pedagoger och föräldrar. Placeringarna görs utifrån ett kösystem som skolan har upprättat. Eleverna är inskrivna i de ordinarie klasserna i Skogomeskolan utifrån sina respektive åldrar och deltar i olika omfattning i undervisningen i dessa klasser. Skolans målsättning är att eleverna skall vara i sina respektive klasser så mycket som möjligt för att på sikt kunna ingå i stor grupp på heltid. Enligt rektorn följer alla eleverna den ordinarie studiegången för sin åldersgrupp varför ingen av eleverna har anpassad studiegång.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att rektorn i huvudsak tar ett övergripande ansvar för och är förtrogen med verksamheten. Rektorns möjlighet till pedagogiskt ledarskap bör dock förbättras. Kvalitetsredovisningen bör på ett tydligare sätt beskriva i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skall vidtas om målen inte har uppnåtts.

Den lokala styrelsens roll och befogenheter förefaller inte vara klar varken för styrelsen eller rektorn. Stadsdelsnämnden har överlåtit ett flertal uppgifter enligt grundskoleförordningen och Lpo 94 till den lokala styrelsen. Trots detta fattar inte den lokala styrelsen beslut inom de områden som överlåtit utan har i sin tur i praktiken överlåtit det till rektorn.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Skogomeskolan erbjuder plats för alla barn i skolans närområde. Som ovan nämnts finns också två särskilda undervisningsgrupper för elever i behov av särskilt stöd som bor inom stadsdelen. I övrigt är det endast ett fåtal barn som sökt sig till Skogomeskolan från andra områden.

Stadsdelsförvaltningen i Backa har som underlag för elevernas val av skola sammanställt en rikt illustrerad informationsbroschyr där stadsdelens samtliga grundskolor presenteras var för sig. Skogomeskolan presenteras här under sin devis "Växthuset för alla sorters frön". Vidare lyfts Skogomeskolan fram som ett gott exempel i en rapport från stadskansliets utvecklingsenhet där temat är "Hållbar utveckling". Skolan har även sammanställt ett eget informationsmaterial om sitt miljöarbete. Andra dokument som övergripande för skolan beskriver utbildningens innehåll och arbetsformer för föräldrar och elever saknas, med undantag för en kortfattad deklaration i punktform där målsättningen för Skogome förskola, skola och fritidshem presenteras. Skolan saknar egen hemsida men avser att arbeta fram en sådan under höstterminen 2004.

Som resultat av ovan nämnda samverkan mellan Skogomeskolan, Backaskolan och Brunnsboskolan gällande progression och arbetslagsutveckling har rutiner utformats för elevernas övergång från årskurs 6 till årskurs 7. För de elever som väljer att gå till fristående skolor finns ingen motsvarande samverkan kring övergången.

Ett tiotal av skolans elever är berättigade till modersmålsundervisning av vilka några har nyttjat denna rätt. Inga elever har behov av undervisning i svenska som andraspråk. Elevens val erbjuds och för eleverna i årskurs 6 erbjuds även språkval.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att Skogomeskolan uppfyller de krav som ställs då det gäller tillgång till utbildning och valfrihet.

Skogomeskolan är marknadsförd av såväl Backa stadsdelsförvaltning som Göteborgs stad för sin miljöprofil. Skolan kan dock utveckla sin egen information till elever och föräldrar om verksamhetens mål och innehåll.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

Ett successivt minskat elevantal under de senaste åren har gett en minskad budgetram. En direkt effekt av detta är de personalminskningar i skolans ledning och administration som redovisas ovan under avsnitt 5. Rektorn bedömer att skolan har tillräckliga resurser för att uppnå de nationella målen. Vid inspektionstillfället har skolan just nåtts av stadsdelschefens beslut om köp- och anställningsstopp för Backa skolor med omedelbar verkan och gällande till och med mars 2005. Några tydliga principer för skolans resursfördelning finns inte. Lärarna säger sig vara okunniga i frågor om skolans budget och resursfördelningen och ser inte heller någon möjlighet till påverkan.

Klassrummen med tillhörande grupprum är samlade i två avlånga byggnader med mellanliggande skolgård. Klassrumsfönstren vetter mot ett öppet landskap men utsikten i den ena längan är dock nästan helt skyddad av taket på den andra. Grupprummen är möblerade med mjuka sittmöbler som ger ett ombonat intryck. Arbetsron störs dock av att grupprummen samtidigt fungerar som passage mellan klassrummen.

Skolans lokaler är inte anpassade för elever med rörelsehinder. För närvarande har inga av skolans elever behov av särskilt anpassade lokaler. För eventuella elever med sådana behov anpassas skolan eller hänvisas eleven till annan skola i stadsdelen.

Skolmåltiderna tillagas på skolan i ett nyligen upprustat kök. Maten får lovord av såväl elever som personal.

Lärarna har i huvudsak adekvat utbildning. Lärarna är nöjda med den kompetensutveckling de erbjuds, bl.a. utifrån personliga önskemål. De uttrycker dock visst missnöje med stadsdelens gemensamma satsning på kompetensutveckling i specialpedagogik, som inte hållit den kvalitet de förväntat sig.

Skolans bibliotek är inrymt i textilslödssalen vilket starkt begränsar tillgängligheten och försvårar möjligheterna att skapa en inbjudande och ändamålsenlig möblering för biblioteksverksamhet.

En eller flera datorer finns i så gott som samtliga klass- och grupprum. Men såväl lärare som elever beklagar att många datorer inte fungerar, bland annat då det gäller uppkopplingen till Internet. Eleverna har egna e-postadresser, som de dock inte använder.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att det vid Skogomeskolan finns goda förutsättningar för eleverna att uppnå de nationella målen. En översyn bör dock göras då det gäller datorernas funktion.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Skogomeskolan övergripande är av god kvalitet och erbjuder en god miljö för elevernas lärande. Eleverna är trygga och trivs på sin skola. De uttrycker också en vilja att lära sig. Skolgårdsmiljön är en särskild tillgång för skolan, som också har tagits till vara såväl för undervisningen som för elevernas lek och rörelse. I de nationella proven i årskurs 5 uppnår det stora flertalet av eleverna målen i ämnena svenska, matematik och engelska. För elever i behov av särskilt stöd finns två mindre undervisningsgrupper, som är gemensamma för samtliga skolor i stadsdelen.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- eleverna bör ges bättre kunskaper om målen för utbildningen,
- elevernas möjligheter att tillsammans med läraren planera undervisningen bör utökas,
- skolan bör utveckla rutinerna när det gäller att bedöma och dokumentera måluppfyllelsen i andra ämnen än svenska, engelska och matematik,
- skolans handlingsprogram mot kränkande behandling bör, förutom i det avseende som anges nedan, kompletteras med åtgärdsförslag vid kränkning mellan elev och vuxen,
- undervisningen kan utvecklas så att eleverna i större utsträckning får pröva olika arbetssätt och arbetsformer,
- skolans kontakter med kultur och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan bör utvecklas,
- rektorns möjligheter till pedagogiskt ledarskap bör förbättras,
- kvalitetsredovisningen bör på ett tydligare sätt beskriva i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts och vilka åtgärder som skall vidtas om målen inte har uppnåtts,
- informationen till föräldrarna om skolans mål och arbetsformer kan förbättras samt
- rutinerna för underhållet av skolans datorer bör förbättras.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling innebär att föräldrarna, vid händelse av kränkande behandling, inte informeras i ett inledande skede (Avsnitt 2.4 och 2.8 1994 års läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet).

Datum
2005-05-11

Ort
Göteborg

Leif Hagstrand
Monica Gillenius